For Freedom and Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

NO. 67

CLEVELAND OHIO, WEDNESDAY MORNING, APRIL 3, 1968

ŠTEV. LXVI — VOL. LXVI

France Gorse 4-25-8
665 Woodward
Brooklyn, N.Y. 11227

Dubček grozi s čistko

Vodnik češkoslovaške republike je izjavil, da ne bo trpel proti komunistične dejavnosti v javnosti. Hoče, da ČSR ostane trdno v "socialističnem bloku".

PRAGA, ČSR. — Aleksander Dubček, glavni tajnik Komunistične partije, je na zasedanju Centralnega komiteta KP izjavil, da ne bo trpel nobenega javnega protikomunističnega delovanja. Svoje tovariše je posvaril, da "režim ne sme spregledati oživljenja nekaterih nesocialističnih razpoloženj in celo klicev po maščevanju". Zagrozil je, da bo strl vsak poskus "razbiti ali oslabiti progresivne, demokratične socialistične napore".

Seja Centralnega komiteta je bila sklicana z nalogo, da ta pretrese nov program in odobri osebne spremembe tako v sami partiji kot tudi v vladi. V obeh je še vedno nekaj trdih pristašev Novotnega, ki bodo morali s svojih mest.

Češkoslovaški časnikarji so s svojega zborovanja v Pragi poslali Centralnemu komitetu pismo, v katerem pozivajo k odstopu cele vlade in imenovanju nove, v kateri naj dobe vodilna mesta tisti, ki "so pripomogli k vrnitvi politične demokracije". Pismo omenja kot podpornika odstavljenega A. Novotnega zunanjega ministra Vaclava Davida in vojnega ministra gen. B. Lomskega.

Dubček je Centralnemu komitetu zagotovil, da bo Češkoslovaška republika ostala članica Varšavske zveze in tudi v bodoče tesno sodelovala s Sovjetsko zvezo in ostalimi "socialističnimi deželami".

Pavel VI. o nemirih na univerzah

RIM, It. — Sv. oče je v svojem zadnjem nedeljskem nagovoru na romarje na trgu sv. Petra obravnaval tudi nemire na italijanskih univerzah, ki so zajeli tudi katoliško vseučilišče v Milanu. Papež se je potegnil za dijake, čeprav je uvodoma izrecno omenil, da ne odobrava protizakonitih izgredov. Rekel je, da je študij na italijanskih univerzah res potreben reforme, toda delo reforme se mora izvršiti na akademski način, ne pa z izsiljevanjem.

Posledica papeževega nagovora bodo verjetno reforme tudi na Katoliški univerzi v Milanu, kjer papež pozna dejanske razmere verjetno še bolje kot študentje sami, ker je bil svoj čas milanski nadškof.

CBS dobila svojega poročevalca v Hanoiu

WASHINGTON, D.C. — CBS televizijska mreža poroča, da je dobil njen dopisnik Collingwood pravico do bivanja v vietnamski prestolici Hanoiu in do nabiranja radijskih in televizijskih poročil. Collingwood je že odpotoval preko Laosa v Hanoi in je poslal od tam že prva poročila. Vsa poročila gredo seveda skozi rdečo cenzuro in jih je treba temu primerno vrednotiti.

RAIN

Vremenski prerok pravi:

Milo z verjetnostjo dežja. Najvišja temperatura blizu 60.

Novi grobovi

Leslie (Lottie) Kausek

Na svojem domu na 21200 Naumann Avenue je umrl nenadno 55 let stari Leslie (Lottie) Kausek, roj. v Clevelandu, predelavec pri nekdanji St. Clair Builders Supply Co., mož Antonie, roj. Turk, oče Mrs. Arnold (Dolores) Jamnik in Leslia J., 5-krat stari oče, brat Antoinette Kausek, Rose Peters, Franka in Williama (Calif.) Pogreb bo iz Grdinovega pogreb. zavoda na Lake Shore Blvd. v petek ob 9.15, v cerkev sv. Kristine ob desetih, nato na All Souls pokopališče.

Češke predsedniške volitve so potekale "razmeram primerno"

PRAGA, ČSR. — Uradniki pri predsedstvu ČSR so poskrbeli, da so predsedniške volitve potekale točno po programu. Pravočasno so prišli na volišče vsi volivci — 288 po številu — in vsi častni gostje. Od teh je oddalo za generala L. Svobodo 282 svoje glasove, drugi so oddali prazne listke. Zaprisega je potekala po predpisu. Edinega kandidata je predlagal tovariš A. Dubček. Uradna prijaznost je služila za nadomestek za navdušenje. Dvajset salv iz topov je pa opozorilo Prago, kaj se godi na vladi.

Zunaj vladnega poslopja je bilo nekaj več življenja. Nabralo se je namreč dosti radovednežev obeh spolov, vseh starosti in poklicev, da vidijo, kdo vse je prisostvoval volitvam in zaprisegi. Seveda pa ni mogla biti radovednost primeren nadomestek za navdušenje. Verjetno bi bilo precej drugače, ako bi bil izbran za predsednika na primer tovariš Cisar. Ker ni bil, so dijaki sedeli kar na pločnikih in tako pokazali, kaj jmajo v mislih. Po končani slovesnosti je Praga zopet postala naravna vsakdanjost.

Saigonski Kitajci se slabo počutijo

SAIGON, Viet. — V saigonskem predmestju Cholon živi nad pol milijona Kitajcev, ki so se njihovi predniki že davno naselili v Vietnamu. Pa so kitajski priseljenci pri tem ostali zvesti svojemu narodu in stari domovini. Še zmeraj živijo kot ločena narodna skupina med vietnamskim narodom in niti ne mislijo na asimilacijo.

Obdržali so svojo vero, jezik, svoje šege in navade in si ne želijo ozkih stikov z domačini. Pri tem so pa zelo sposobni podjetni. Zato sta trgovina in promet v njihovih rokah, tudi v industriji prevladujejo. V tekstilni industriji so samo Kitajci gospodarji. Ni pa rečeno, da so med Vietnamci priljubljeni, domačini jih bolj prenašajo, kot ljubijo.

Do zadnje partizanske invazije v februarju so bili odnosi med njimi in domačini še kar dobri, ker so bili gospodarsko navezani drug na drugega. Po rdeči februarski invaziji v Saigon so se ta odnosi poslabšali, ker je mnogo Kitajcev podpiralo partizane in njihove aktiviste. Zato sedaj saigonska policija pritiska nanje, saigonskim Vietnamcem se pa to zdi imenitno. Mnogi Kitajci zato mislijo, da bi vsaj začasno omejili svoje gospodarsko udejstvovanje. V njihovi koloniji je pa zavladala zaskrbljenost.

Če si brezobziren pri vožnji, ne pozabi, da se boš zaradi tega kesal!

V Hanoiu preudarjajo o Johnsonovi ponudbi

L. B. Johnson je storil svoje, sedaj je na vrsti Hanoi. Od njega zavisi, ali bo vojna omejena in se bodo začela pogajanja ali se bo nadaljevala.

WASHINGTON, D.C. — Ko v Beli hiši čakajo na odgovor Hanoia na predlog predsednika L. B. Johnsona za razgovore o končanju vojskovanja v Vietnamu, ugibljejo tako v vladnih kot v diplomatskih in drugih strokovnih krogih, kakšen odgovor bo Hanoi dal.

Bivši državni podtajnik G. Ball je dejal, da po njegovem Hanoi ne bo začel resnih pogajanj, dokler ne bo v Beli hiši nov predsednik. Neko poročilo iz Pejpinga trdi že kar naravnost, da je Hanoi označil Johnsonov predlog za novo prevaro in ga zato odklanja.

Diplomatje opozarjajo pri tem na razpoloženje v javnosti svobodnega sveta. Ta je zahtevala ustavitev letalskih napadov kot korak k pogajanjem, če pogajanj ne bo, bo odgovornost za to padla na Hanoi. Treba je upoštevati tudi dejstvo, da ima L. B. Johnson, ki se je odločil ob koncu svoje sedanje poslovne dobe iti v pokoj, veliko bolj proste roke, kot jih bo imel katerikoli njegov naslednik v Beli hiši.

V Hanoiu se gotovo ne bodo prehiteli, prevladuje prepričanje, da vsaj še nekaj dni ni računati na odgovor. Če bi se Hanoi za razgovore le odločil, jih utegne zavlačevati, dokler ne bo slika položaja, razpoloženja ameriške javnosti in vojskovanja in stališč predsedniških kandidatov do vojne jasnejša, če že ne čisto jasna.

Kosygin v Iranu

TEHERAN, Iran. — Predsednik vlade ZSSR Aleksej Kosygin je prišel sem na enotedenski uradni obisk. Odnosi med ZSSR in Iranom so se v zadnjih letih zelo popravili in prišlo je do gospodarskega sodelovanja. Moskva bo dobavila Iranu tudi večje količine vojnih potrebščin.

Iran vzdržuje istočasno dobre zveze tudi z Združenimi državami, s katerimi je povezan v posebni prijateljski in vojaški pogodbi.

Amerikanci osredotočili bombardiranje na južni del Severnega Vietnama

SAIGON, J. Viet. — Predsednik je ukinil letalske napade na gosto poseljeni del Severnega Vietnama, zato pa ameriška letala tem bolj načrtno in pogosto napadajo in bombardirajo neposredno zaledje demilitarizirane cone in to samo. Tako so včeraj tolkla vsa prometna križišča, zbirališča vojaštva in skladišča materiala od demilitarizirane cone pa vse do področja 80 milj južno od Hanoia.

Ta predel je sorazmerno redko naseljen, ker je gorat in gospodarsko nerazvit. Letala imajo lažji posel, ker to ozemlje v glavnem tudi ni tako dobro zavarovano s protiletalsko obrambo kot je področje Hanoi-Haifong.

L. B. Johnson je v svoji objavi o ustavitvi letalskih napadov na glavni del Severnega Vietnama poudaril, da živi na ozemlju, ki je izvzeto iz letalskih napadov, okoli 90% vsega severnovietnamskega prebivalstva. Letalski napadi na južni del, preko katerega odhaja vojaštvo in vojni material v Južni Vietnam, bodo ustavljeni le, če bo Severni Vietnam omejil svoj vojaški napor.

Bi Nixon lahko zmagal?

WASHINGTON, D.C. — Richard Nixon pri volitvah ni imel sreče, tako je javnost dobila o njem vtis, da ne more pri volitvah zmagati. Tisti, ki so preje to v javnosti vedno znova ponavljali kot ugovor proti Nixonovi kandidaturi za predsednika ZDA, so sedaj začeli spraševati: "Bi Nixon utegnil dobiti?"

Vsekakor sprememba v odnosu do Nixona in njegove kandidature!

L. Harris je po povpraševanju volivcev prišel do zaključka, da od njih trenutno podpira R. F. Kennedyja 44%, R. Nixona pa le 39%.

Suharto v Tokiu ni veliko dosegel

TOKIO, Jap. — Predsednik Indonezije Suharto je po končanih razgovorih s predsednikom japonske vlade Eisaku Satom, v katerih se je brez posebnega uspeha prizadeval za pridobitev japonske gospodarske pomoči Indoneziji, odpotoval na uradni obisk v Kambodžo.

SENAT JE IZGLASOVAL 10% POVIŠANJE DAVKOV

Senat je včeraj izglasoval s 57:31 10-odstotno davčno naklado kot dodatek k zakonskemu predlogu o ohranitvi sedanjega prometnega davka na avtomobile in rabo telefona. Istočasno je izglasoval tudi omejitev zveznih izdatkov na 180.1 bilijonov, 6 bilijonov manj, kot je predsednik predvidel v proračunskem predlogu zvezne vlade v preteklem januarju.

WASHINGTON, D.C. — Po dolgih pripravah in razpravah je včeraj senat izglasoval predlog senatorjev A. Smathersa, demokrata iz Floride, in J. Williamsa, republikanca iz Delaware, o 10-odstotni davčni nakladi na dohodninski davek in zmanjšanju zveznih izdatkov za 6 bilijonov na 180.1 bilijonov v novem proračunu. Predlog je bil izglasovan kot dodatek k v Predstavniškem domu izglasovanem zakonskem predlogu o podaljšanju 7% prometnega davka pri prodaji avtomobilov in 10% pri rabi telefona. Ta davek je uradno s koncem preteklega meseca bil ukinjen. Za davčno naklado je glasovalo 57 od navzočih senatorjev, proti njej pa 31. Za zmanjšanje zveznega proračuna je glasovalo 53 senatorjev, proti pa 35. Davčna naklada naj bi stopila v veljavo s 1. aprilom 1968 in bi naj ostala v veljavi do 30. junija 1969.

V senatu izglasovan predlog pojde sedaj pred konferenco obeh domov, kjer ima le malo upanja na sprejem. Predstavniški dom je po ustavi izhodišče vse zvezne davčne zakonodaje in to svojo pravico skrbno čuva. Tako je le malo verjetno, da bi njegovi predstavniki na skupni konferenci sprejeli v senatu predloženo in izglasovano povišanje. To bo kljub temu služilo kot pritisk na omahljivce v predstavniškem domu, zlasti v njegovem odboru za sredstva in načine, ki se kar ne more zganiti in spraviti predlog o povišanju davkov v razpravo.

Predsednik L. B. Johnson je predložil povišanje davkov že lani, pa je Kongres predlog potisnil na stran in ga tam pustil kljub vsem ponovnim pozivom predsednika, naj ne odlaga več z njegovim izglasovanjem, če mu je dobro dežele pri srcu. Odlašanje povišanja davkov, ki naj pomagajo kriti rastoče stroške vojskovanja v Vietnamu in zavirati inflacijo, je spravilo v težave mednarodni denarni sistem, ki sloni na trdnosti dolarja in na zaupanju vanj.

Kongres ni načelno odklonil povišanja davkov, zahteva le ves čas, naj predsednik najprej omeji zvezne izdatke do skrajnih možnosti in tako tudi od svoje strani doprinese delež k uravnovešenju zveznega proračuna.

Predsednik je Kongresu ponovno odgovoril, da je Kongres tisti, ki proračun izglasuje, ima torej polno pravico in možnost, da izdatke omeji po svojih željah. To prerivanje in zavračanje odgovornosti med Kongresom in predsednikom je glavni vzrok, da je predlog o povišanju davkov obtičal v Kongresu na škodo finančnega zdravja naše dežele.

Zadnje vesti

MILWAUKEE, Wis. — Pri včerajšnjih primarnih volitvah je dobil sen. McCarthy 51% glasov, sen. R. F. Kennedy pa 9%. Na volivnci sta bili je imeni predsednika L. B. Johnsona in sen. McCarthyja. Ime sen. R. F. Kennedyja je bilo treba posebej vpisati. — Pri republikanskih primarnih volitvah je dobil R. M. Nixon nad 80% vseh glasov, ostanek pa guv. Reagan in H. Stassen.

WASHNGTON, D. C. — Sen. Fulbright je včeraj v senatu izrazil najevoljo nad tem, da ameriške letalske sile napadajo vojaške cilje v Severnem Vietnamu še tako daleč v "zaledje" demilitarizirane cone. Trdil je, da je imel ob predsednikovem govoru vtis, da bodo ti letalski napadi omejeni na prostor le nekaj milj severno od demilitarizirane cone, sedaj pa segajo vse do 200 milj daleč in še čez. Obrambno tajništvo je objavilo, da je omejeno bombardiranje Severnega Vietnama do 20. vzporednika, da pa je bilo dejansko izvedenih 90% vseh napadov na ozemlje, ki ne leži 60 milj severno od demilitarizirane cone.

WASHINGTON, D.C. — Iz okolice podpredsednika H. Humphreyja je včeraj prišla vest, da se ta vsaj še "par tednov" ne bo odločil, ali bo kandidiral za predsednika ZDA ali ne. Druga vest trdi, da utegne Humphrey svojo kandidaturo objaviti že jutri.

PRAGA, ČSR. — Včeraj so našli 42 let starega dr. Jozefa Brestanskega, podpredsednika Vrhovnega državnega sodišča, obešenega. Oblasti trdijo, da je napravil samomor. Brestansky je dobil nalogo, da preišče nasilja oblasti tekom stalinistične diktature. Pretekli četrtek je nenadno izginil, ko je zvedel, da je bilo razkrito njegovo sodelovanje pri nekem sodnem procesu leta 1955, ko je bilo obsojenih več delavcev v neki kemični tovarni v Bratislavi zaradi "protikomunističnega delovanje" na težke kazni.

Zadnjo nedeljo so v Belgiji volili parlament

CLEVELAND, O. — Letošnjo spomlad so izbruhnili študentovski nemiri tudi na znani katoliški univerzi v Louvaine, ne daleč od belgijske prestolice. Tam študira nad 20,000 študentov, med njimi par tisoč tujcev. Univerza je bila pred vojno dobro znana tudi slovenskim študentom. To je zasebna univerza pod vrhovno upravo kolegija belgijskih škofov, država nima torej pri njej nobene besede. Pa so vendarle nemiri na univerzi sprožili celo vrsto kriz, najpreje v univerzitetni upravi, potem v škofijskem nadzornem odboru, potem v katoliški politični stranki in nazadnje še v vladi in celi deželi.

Zakaj tako? V Belgiji živi okoli 3 milijone Valonov in nad 5 milijonov Flamcev. Obe skupini se smatrata za samostojne narode; pri tem pa Flamci kot gospodarsko šibkejši del dežele mislijo, da so v javni upravi, gospodarstvu in sploh v javnosti povsod zapostavljeni. Zato so se odločili za temeljito osamosvojitev ne samo na kulturnem področju, ampak sploh na vseh poljih javne uprave. Da bi bilo čim manj narodnih prepirov, so leta 1963 določili jezikovno mejo med obema narodoma. Pri tem se je zgodilo, da gornja univerza leži v flamskem delu, dočim ima v svojem organizmu tudi francoski oddelek s francoskim učnim jezikom in upravo, ki rabi francoski jezik. Flamcem je to trn v peti. Zahtevajo, da se mora francoski oddelek univerze izseliti v valonsko zemljo. Uprava se je temu prla, škofje so začeli omahovati, spor se je razširil preko meje univerze in zajel tudi belgijsko krščansko socijalno stranko. To je rodilo vladno krizo, njena posledica so pa bile parlamentarne volitve, ki so se vršile zadnjo nedeljo.

Rezultat volitev še ni znan, politični opazovalci pa mislijo, da ne bo prinesel bistvene spremembe v političnem položaju. Krščanski socijalisti so se razcepili v dve narodni struji, deloma so jim sledili tudi socijalni demokratje. Tako bo v parlamentu še več trenj, kot jih je že bilo, ko je namreč tam bilo (v zadnjem parlamentu) 77 krščanskih socijalistov, 64 socijalistov, 48 liberalcev, 12 članov flamske unije, 5 komunistov itd.

Pri takem političnem mozaiku ne bo lahko sestaviti koalicijske vlade. Brez nje pa ne more obstojati javna uprava. V političnih krogih prevladuje mnenje, da je Belgiji potreben "general De Gaulle", toda take osebnosti Belgija vsaj sedaj ne premore. Dežela mora torej biti pripravljena na dolgo krizo vkljub parlamentarnim volitvam, ki niso razčistile ničesar.

Iz Clevelanda in okolice

Iz bolnišnice—

Mrs. Frances Skubic, 15400 Lucknow Avenue, se je vrnila z bolnice in se zahvaljuje za obiske, cvetje, druga darila in pozdrave.

Seja—

Tajnica Podr. št. 47 SŽZ sporoča, da bo v nedeljo 7. aprila ob dveh popoldne važna seja v SDD na Prince Ave. Ta seja je preložena zaradi velikonočnih praznikov.

Program "Most"—

Jutri, 4. aprila, ob 10. zvečer je na WERE v okviru "Studio 13" na programu "Most" razprava o pomenu "Dneva zakona".

Zadušnica —

V petek bo v cerkvi sv. Vida ob 6.30 sv. maša za pok. Roso Chandek za 30. dan njene smrti.

V bolnici—

Mrs. Agnes Slovenec je bila iz Doma za ostarele na 18621 Neff Rd. prepeljana v Euclid General bolnico. Leži v sobi št. 816. Obiski so dovoljeni.

Smrt v domovini—

Mrs. Louise Bergoc, 558 E. 140 St., je prejela iz Slovenije žalostno sporočilo, da je dne 22. marca 1968 umrla v vasi Črnc pri Brežicah nekdanja Clevelandčanka Mrs. Antonija Voglesh, ki je imela svoj dom na E. 167 St. in Waterloo Rd., nato pa stanovala na 6402 St. Clair Avenue. Leta 1952 se je za stalno preselila v Slovenijo. Pokojna je bila stara 82 let. Razen nečakinje Ivanke Ivančič v Črncu pri Brežicah ne zapušča nobenih sorodnikov.

Predvajanje filmov—

Slov. športni klub vabi člane in prijatelje na predvajanje smučarskih filmov in filmov iz Slovenije v nedeljo zvečer ob sednih v Baragovem domu.

Povišanje cene elektrike—

Mestnemu svetu je bilo predloženo 10% povišanje cen električnega toka Mestne elektrarne. To naj bi prineslo elektrarni letno okoli milijon dolarjev, ki naj bi bili porabljeni za kritje modernizacije elektrarne. To bo predvidoma stalo 6 milijonov. Povišanje cene električnega toka mestne elektrarne bo približalo to ceno ceni toka Cleveland Electric Illuminating Co. na 5%.

Rockefeller za sedaj ne bo menjal načrtov

ALBANY, N.Y. — Guv. Nelson Rockefeller je izjavil, da trenutno ne misli menjati svojih načrtov v zvezi z objavo predsednika L. B. Johnsona, da ne bo kandidiral. Guv. N. A. Rockefeller je pripravljen sprejeti imenovanje, ni pa se voljan za njegovo dosego boriti. Nekateri so napovedovali, da utegne guverner svoje stališče spremeniti, ker se je z odstopom L. B. Johnsona položaj bistveno spremenil.

V Washingtonu kroži med tem govorica, da bi utegnil predsednik L. B. Johnson predlagati N. A. Rockefellerja za skupnega predsedniškega kandidata obeh strank z nalogo, da združi vse narodne sile za rešitev nujnih narodnih problemov. Te govorice ne jemlje nihče niti toliko za res, da bi jo zanikal, zanimivo pa je že to, da se je pojavila!

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. — HEnderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103
National and International Circulation
Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July
Manager and Editor: Mary Debevec
NAROČNINA:
Za Združene države:
$16.00 na leto; $8.00 za pol leta; $5.00 za 3 mesece
Za Kanado in deželo izven Združenih držav:
$18.00 na leto; $9.00 za pol leta; $5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja $5.00 na leto
SUBSCRIPTION RATES:
United States:
$16.00 per year; $8.00 for 6 months; $5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$18.00 per year; $9.00 for 6 months; $5.50 for 3 months
Friday edition $5.00 for one year
Second Class postage paid at Cleveland, Ohio
No. 67 Weds., April 3, 1968

Naser in njegove težave

Kdor je zadnje čase opazoval obraz egiptovskega diktatorja, je brez težave ugotovil, da mož ni več tako vesel in mladosten, kot je bil še pred slabim letom. Njegove oči se hitro zamislijo daleč od predmeta, ki bi ga moral trenutno zanimati. Tudi tisti, ki ga obiskujejo, pravijo, da jim velikokrat ostane dolžen odgovor, ker je preveč zamišljen. Njegova zamišljenost izvira, kot pri nas vseh, praviloma le iz skrbi, ki jih ima, in teh ni malo. Zato bi našteli le glavne.

Naser se zaveda, da je diktator in da se v skrajnem slučaju lahko zanese le na oborožene sile. Taka je pač usoda vsakega diktatorja. Naser je do lanskega leta tudi mislil, da je armada njegovo glavno zavetje, sedaj pa dvomi o tem. Lanski poraz mu je odprl oči, spoznal je, da so mu vojaški poveljniki dajali preoptimistična poročila o stanju narodne obrambe, včasih iz zanikrnosti, včasih radi premalega strokovnega znanja, včasih z namenom, da bi se mu prikupili itd. Ko je pa po zgubljeni vojni hotel priti temu na dno in najti vzrok za poraz, so se prizadeti oficirji začeli puntati in organzirali zaroto. Malo je manjklo, da se jim načrt ni posrečil. Kot je v takih slučajih navada, je ponesrečeni zaroti sledil vojaški proces za zaprtimi vrati, ki je obsodil celo vrsto nekdanjih vodilnih oficirjev.

Proces je razcepil armado, ustvaril medsebojno zaupanje, ohromil komandni organizem. To je seveda pokvarilo načrte tistim novim poveljnikom, ki so hoteli prekvasiti egiptovske oborožene sile z novo samozavestjo. Za nameček se pa ravno ti strokovnjaki ne razumejo dobro z ruskimi instruktorji, ki so že s seboj prinesli precej nezaupanja do organizatoričnih sposobnosti egiptovskega oficirskega zbora. Naser vse to dobro ve in se zaveda, da s takim stanjem v narodni obrambi ne more niti misliti na novo vojno z Izraelom.

Sitnosti ima Naser tudi s svojo politično stranko. Res ji je dal novo vodstvo in novo organizacijo, toda v stranki se še ne kažejo nobeni znaki novega življenja, ki bi bolj stvarno gledalo na politično stanje v deželi. Še zmeraj se politični ljudje le preradi vdajajo arabski domišljiji in zidajo gradove v oblakih, dočim na zemlji še do sedaj niso popravili vseh posledic zadnje zgubljene vojne.

Na drugi strani je obnovljena stranka naletela na vedno večji tihi odpor, ki ima na zunaj obliko splošne apatije. Ni pa nobena tajnost, da se za vsem tem skrivajo poskusi, kako organizirati podtalno opozicijo proti sedanji diktaturi. Policija preganja take poskuse, toda jih le s težavo odkriva, ker režim nima več toliko fanatičnih pristašev, ki bi na lastno pobudo pomagali varnostnim organom pri iskanju zarodkov podtalnih organizacij.

Še najmanj sitnosti delajo Naserju delavci, akoravno so premiroma največ trpeli od lanske vojne. Resda bi lahko imeli dosti dela s pospravljanjem posledic zadnje zgubljene vojne, toda režim nima denarja, da bi jih plačeval. Tako je v deželi še zmeraj dosti ruševin, ki spominjajo na vojno, med njimi tudi tovaren, ki še niso mogle obnoviti obratovanja ali pa obratujejo le v omejenem obsegu. Naj bo kakorkoli, škodo od tega ima samo delavski razred.

Kar je pa najhujše: Ni upanja, na boljše čase, kajti egiptovsko gospodarstvo si kar ne more opomoči, čemur je najboljši dokaz obupno stanje egiptovske plačilne bilance. Deviz manjka povsod, ni jih pa od nikoder. Sueški kanal ne daje dolarjev in funtov, turisti so redke prikazni, bombaž je slabo obrodil, izvoz sadja in sočivja pa zastaja. Pri vsem tem ni od nikoder prave pomoči. Moskva se zmeraj bolj upira, da bi mašila vse egiptovske luknje, zmeraj bolj pritiska na pametnejše gospodarstvo. London nima denarja, Ameriki se pa ne mudi z obnovo rednih diplomatskih stikov, ker v Washingtonu vedo, da bo obnovi stikov takoj sledil egiptovski pritisk za nova posojila. Ameriška plačilna bilanca pa ni v takem položaju, da bi morala naša administracija ravno čakati, kdaj bo lahko kaj posodila egiptovski vladi.

Tako gospodarsko kot politično stanje ne daje torej nobene razveseljive slike. Barometer za to stanje so pa, kot se to pogosto dogaja na svetu, egiptovski študentje. Čeprav so zaverovani v Naserja, niso slepi za egiptovsko stvarnost. Zmeraj najdejo na njej toliko spodtikanja, da neprenehoma demonstrirajo ne morda proti režimu, pač pa proti "razmeram" in zahtevajo reforme. Kadar kalijo politično vodo, se pa radi mešajo v njihove vrste razni demagogi s skrajne desne in leve in prilivajo olje na politično žerjavico.

Egipt ni torej danes sposoben na nobeno večjo aktivnost v zunanji politiki. Je zgubil pobudo, ki jo je imel za arabsko politiko dolgo vrsto let. To mu pa zelo zameri arabska levica, ki se skriva za splošen pojem arabskega socijalizma in se več ali manj pokaže sedaj tu sedaj tam v vsaki arabski državi. Naser ne more ničesar storiti, saj prav socijalisti raznih vrst najbolj silijo na nov obračun z Izraelom, tega se pa Naser boji bolj kot vsega drugega. Zato stiki med Naserjem in levimi arabskimi tokovi niso ravno najboljši.

Ima pa Naser srečo v tem, da njegovi desničarski nasprotniki s kralji na čelu nočejo spora z Egiptom. Še celo kralj Feisal, ki bi bil gotovo vesel, ako bi Naserja ne bilo v Egiptu, ne kaže nobenega veselja, da bi egiptovskemu diktatorju delal težave. Ne meni se za Naserja ne Burgiba iz Tunisa ne Boumedienne iz Alžirja ne Hasan iz Maroka. Sirija in Irak nergata, toda ne delata težav, jordanski kralj Husein je pa vesel, da ga nihče ne moti v njegovem boju za obstanek na kraljevskem prestolu.

Zatišje na jemenskih frontah je pa najboljši dokaz, da trenutno ni v arabskem svetu politične sile, ki bi želela ustvarjati revolucije ali podžigati državljanske vojne.

Vse to je v tolažbo Naserju, muči ga pa vprašanje, kako dolgo bo to trajalo. Dolgotrajnega miru namreč arabski svet ne prenese.

I. A.

BESEDA IZ NARODA

Ruda Jurčec:

SLOVENSTVO KOT MEDNARODNI PROBLEM

Različne so okolnosti pri osveščanju narodov ob vživljanju v mednarodni red, kjer jim je usojeno biti enakoravni z drugimi narodi v človeškem občestvu. Vsak narod ima svoje posebne lastnosti in talente za sodelovanje pri gradnji zdravega in naprednega mednarodnega pravnega reda. Človeška družba ne more živeti v pravem ravnovesju, če vsem narodom ni v enaki meri podeljena in odprta možnost biti s svojimi posebnostmi dinamičen graditelj reda, ki je torej nujno pluralističen in kot tak v bistvu proti slehernemu monolitstvu, kakor ga prav sedaj vsiljujejo svetu sistemi, ki slone na marksističnem pojmovanju o organizaciji človeške družbe. Najbolj napredno 20. stoletja našega časa pa preveva paradoks, da se afriški in azijski narodi s svojo zaostalo civilizacijo vraščajo v ta rod z lastnimi državami, dočim se je nad doslej vodilno Evropo razgrnil z vso silo novi imperializem in kolonializem, kakor so ga po oktobrski revoluciji v Rusiji začeli uvajati in ga nasilno ohranjajo komunistični režimi, ko je padla večina evropskih narodov, to je vse, kar je vzhodno od črte Trst-Stetin, pod peto rdeče diktature, ki je doslej najhujša oblika imperializma v človeški zgodovini.

*

Slovenci smo v menarodni red začeli vstopati razmeroma počasi. Prvič smo stopili na mednarodno pozorišče v letu 1917 z Majniško deklaracijo, ki je vsaj posredno bila vključena v aktivnost Jugoslovanskega odbora v Londonu, ko je ta zastopal jugoslovanske narode na strani antante med prvo svetovno vojno. Bili smo potem hudo udarjeni po Londonskem paktu in po izvedbi plebiscita na Koroškem. Tretjina naroda ni bila osvobojena v smislu Majniške deklaracije in simptomatično za našo zgodovino je, kako se je slovensko vprašanje najbolj izrazito pokazalo na mirovni konferenci v Parizu leta 1919: slovenska delegacija je šla iz Ljubljane posredovat za pravico in resnico. Vodila sta jo predsednik tedanje vlade doktor Janko Brejc in škof Anton B. Jeglič in pred apostolom resnične samoodločbe narodov, Woodrowom Wilsonom je škof Jeglič svoj poziv začel z besedami: "Ave Wilson — morituri Sloveni te salutant — umirajoči Slovenci te pozdravljajo . . ."

Ob drugi priliki vdora na mednarodni forum v letu 1932 ni bilo boljše. Na Silvestrovo 1932 je dr. Korošec objavil Slovenske punktacije. Rahlo je bila v eni točki podčrtana potreba po zajemu vseh Slovencev v lastno politično telo, kamor bi morali biti pritegnjeni tudi Slovenci onstran meja — saj jih je bila tam ena tretjina. Toda ta apel na področje izven tedanjih državnih meja je bil v Beogradu označen za čin veleizdaje in so bili Korošec ter glavni predstavniki SLS odgnani v ječe oziroma večletno konfinacijo.

Evropi, posebej pa še našemu narodu se je bližal vihar. Mesec dni po punktacijah je Hitler prevzel vlado v Berlinu in uvedel diktaturo nacizma. Kar je Belgrad obsodil kot dejanje veleizdaje, je bilo po Koroščevem načrtu že mišljeno kot prvi korak k zdravi ureditvi tedanje države in nekak uvod v dogajanje in sklepe ob podpisu blejskega sporazuma med Cvetkovićem in dr. Mačkom v avgustu 1939, ko se je med Zagrebom in Belgradom hotelo razmerje urediti nekako tako, kakor je bilo to leta 1867 z nagodbo med Dunajem in Budimpešto, ko se je Avstrija spremenila v dvoglavo monarhijo habsburške krone in krone sv. Štefana. Tudi pri blejskem sporazumu je bil Koroščev delež odločilen, usmerjen v krepitev države tik pred izbruhom druge svetovne vojne, toda Slovenci smo takrat ostali pred vrati s tolažbo o legendi Hlapca Jerneja, ki naj kar išče svoje pravice.

*

Po drugi svetovni vojni je Slovenija deležna trpljenja in tegob imperializma, ki ne ruši samo njenih duhovnih in narodnih osnov, ampak grozi raztegniti enako usodo nad vso Evropo. Spet smo pred nevarno krizo, ko iz Vietnama rastejo težave, ki so včasih že na robu izbruha tretje svetovne vojne. Evropo in ostali svet je že zajel val preplašenosti, ko se mnogi že podrejajo raznim komunističnim geslom (eno takih je: "Amerikanci morajo iz Vietnama", pri tem pa prav isti nič ne pomislijo, da so tam požar zanetili Sovjeti in so Amerikanci s svojimi zavezniki tam le kot gasilci) ali pa se predajajo slepilom o nekem socialističnem humanizmu . . . Pone-

(Dalje na 3. strani)

IZ NAŠIH VRST

Fenton, Mo. — Spoštovana uprava! Prejel sem obvestilo, da mi naročnina kmalu poteče. Priloženo Vam pošiljam celoletno naročnino, kar je pa več, naj pa bo v podporo listu.

Vsa naša družina je z Ameriško Domovino izredno zadovoljna. Z odličnim spoštovanjem!

Joseph Sadl in družina

*

San Leandro, Calif. — Spoštovani g. urednik! Priloženo Vam pošiljam naročnino za Ameriško Domovino, katera mi bo zapadla koncem meseca marca. Z listom sem zelo zadovoljna. Vsem pošiljam najlepše pozdrave iz lepe in sončne Kalifornije.

Mrs. Marie Berezniak

*

Catskill, N.Y. — Spoštovano uredništvo in uprava! Hvala za prijazno obvestilo, da nam poteče naročnina. Obnavljam naročnino, ker bi list res zelo pogrešali.

V Ameriški Domovini je veliko lepega in zanimivega branja. Prav lepa hvala vsem požrtvovalnim dopisnikom in uredništvu lista za ves trud.

Želimo Vam mnogo novih naročnikov in uspeha pri Vašem delu. S prisrčnimi pozdravi!

Jože in Ana Pfeifer

*

Joliet, Ill. — Spoštovana uprava! Prav lepa hvala za poslani opomin, da mi bo naročnina potekla. Z listom sem zelo zadovoljen, zato rad obnovim naročnino.

Najlepše pozdravljam uredništvo in upravo ter vse naročnike lista.

Franc Jeretina

*

Wainfleet, Ont. — Cenjeno uredništvo! Hvala Vam za obvestilo. Prilagam ček za celoletno naročnino. S časopisom sem zelo zadovoljen in Vas najlepše pozdravljam!

Martin Petrič

*

Timmins, Ont. — Spoštovano uredništvo! Prav lepa hvala za obvestilo, da mi bo naročnina potekla. Prilagam Vam nakaznico za eno nadaljnje leto. List dobivam redno, četudi včasih bolj kasno.

Sprejmite prisrčne pozdrave od Vašega naročnika

Antona Gregorčiča

—o—

Veličastno romanje po Evropi

XXI.

CLEVELAND, O. — V torek, 1. avgusta, smo se prav težko ločili od Inomosta in njegovih gostoljubnih prebivalcev; zasedli smo zopet naš dunajski avtobus ter se odpeljali ob 8.30 zjutraj proti bavarski meji. Vozili smo se po gorati pokrajini ter kmalu zagledali velikansko p e č e v j e med gorovjem. Father Godina nas je opozoril, da je to skalovje znamenita Martinova stena, kjer se je cesar Maksimilijan zgubil na lovu; rešili so ga ljudje ter ga potegnili po vrveh iz strme zagate. V zahvalo za rešitev je dal cesar sezidati krasno cerkev.

Občudovali smo lepe, bele ceste, ki se vijejo po strminah med zelenjem in temnimi gozdovi, in došli ob 9.40 v Scharnitz, kjer je meja med Avstrijo in Bavarsko. Na meji se je naš bus ustavil in vstopil je bavarski stražnik, ki je pregledal naše potne liste. — Pozdravljena Bavarska, rojstna domovina Tomaža Kempčana in župnika Sebastijana Kneippa, ki je po svojih metodah o zdravljenju z vodo postal slaven po vsem svetu.

Pred nami se je raztezalo romantično pogorje in cesta je vodila vedno višje in višje mimo belih snežnikov, dokler nismo dospeli v Garmisch, v prijazno gorsko letovišče, ter dosegli dolino reke Ammer. Odtod je bilo še 92 km v Monakovo, kot nam je pojasnjevalo obcestno znamenje. Drveli smo po vijugasti cesti mimo gorskih hudournikov in prepadov ter se čudili podjetnosti Bavarcev, ki so si zgradili po teh strminah svoja vozna pota. Bili smo vsi srečni in veseli, ko smo prispeli ob 11h v svetovno znani Oberammergau, kjer prirejajo pasijonske igre. Gorsko mestece šteje okrog 5000 prebivalcev, ki se večinoma ukvarjajo z rezbarijo in z izdelovanjem križev, svetnikov ter raznih umetnostnih predmetov. Velike lične hiše so okrašene z rožami in cvetlicami; na vsaki hiši je božja podoba ali kip Matere Božje; zategadelj se nam je zazdelo, da smo prišli v velik romarski kraj, katerega moderni duh materializma še ni okuži. S prijetnimi vtisi smo se ustavili pred hotelom Wolf, kjer smo obedovali; velika trinadstropna hiša je bila vsa obsuta z rožami in cvetjem, tako okrašene hiše nismo še nikjer srečali na našem dolgem potovanju. Č. g. Godina jo je filmal.

Začetek pasijonskih iger sega v leto 1633, ko je razsajala nad pokrajino črna kuga in so se prebivalci z a o b ljubili vprizarjati igre na čast Kristusovemu trpljenju; od tedaj se igre ponavljajo vsakih deset let in sicer v poletnem času vsako nedeljo. Celotni pasijon traja devet ur s kratkim odmorom opoldne. Domačini smatrajo pasijonsko igro kot svečano dejanje verskega bogoslužja in predstava se vrši z največjo spoštljivostjo; pri predstavi sodeluje najmanj 700 igralcev, ki morajo biti vsi domačini ter na dobrem glasu. Posebno pazljivi so na glavne vloge, ki se razdele tistim, ki se odlikujejo v igralskih sposobnostih ter so vzglednega značaja; igralec, kateremu je bila poverjena vloga Kristusa, uživa med domačini najvišje časti.

Ogledali smo si še ogromno gledišče, kjer se uprizarjajo sloveče predstave in kjer se med letom vadijo igralci v dramatiki; poslovili smo se od prijetnega kraja ter krenili proti Monakovem. Še 75 km je bilo pred nami; naš bus je brzel po lepi ravnini med skrbno obdelanimi polji skozi Murnau in Veilheim ter dosegel Monakovo ob 3.45. Imeli smo dovolj časa za splošni ogled bavarske prestolice: odložili smo torej našo prtljago v hotelu St. Gotthard ter odšli proti mestnemu središču.

Monakovo (Muenchen), nekdanje prestolno mesto bavarskih kraljev, leži ob deroči reki Isar in je tretje največje mesto v Nemčiji, ima široke ravne ceste, mnogo spomenikov, obeliskov in krasne cerkve in palače, ki jasno kažejo dostojanstvo kraljevskega mesta; v njem se zbirajo razni umetniki, učenjaki in visoki državniki; dragocene umetnine in slike so razstavljene po muzejih in galerijah; Monakovo je središče slikarske umetnosti.

Ponos mesta je razsežni kraljevski dvor z velikanskim parkom; Father Godina nam je pojasnjeval, da so bili bavarski kralji veliki podporniki katoliškega gibanja ter misijone škofa Baraga velikodušno podpirali; še sedaj žive v Monakovu Baragovi daljni sorodniki. Na kraljevskem dvoru se je ustavil l. 1782 tudi papež Pij VI. na svoji dolgi poti iz Rima na Dunaj, da bi preprosil cesarja Jožefa II., naj odneha izvajati nesmiselne cerkvene reforme. Monakovo je še v živem spominu iz leta 1938, ko so se tam zbrali veliki diplomati Chamberlain, Hitler, Daladier in Mussolini ter sklepali o usodi Češkoslovaške in barantali za slovansko zemljo, kakor se jim je zljubilo, ne da bi povabili tudi Edwarda Beneša na razgovor. Užaljeni predsednik je protestiral, pa vsi protesti niso pomagali ničesar; tudi predsednikov brat profesor Vojteh Beneš se je trudil po Ameriki, da bi našel oporo za pravično stvar. Prišel je celo v Cleveland, kjer so Slovenci priredili velik javni shod v Slov. narodnem domu na St. Clarju; sklicatelj tega shoda je bil blagi rodoljub Rado Staut. Slovenci so pokazali mnogo dobre volje, toda vse premalo, ker so Čehi računali, da bodo branili svoje meje na lastno pest; monakovska konferenca je bila le uvod v drugo svetovno vojno. Upajmo, da ne bodo več barantali s slovansko zemljo!

S takimi mislimi smo se bližali velikemu poslopju z zelo vabljivim napisom: Hofbraeuhaus; velika vočina, še večja žeja in pa tista prislovica: Kdor ni videl dvorane pivovarne od znotraj, ta ni videl Monakovega, s temi razlogi smo vstopili v velikanske prostore; v pritličju ni bilo za nas prostora, vse je bilo že zasedeno in šumenje kakor v panju; tudi drugo nadstropje je bilo prenapolnjeno, šele v tretjem smo našli primerne prostore, kjer smo sedeli vsi skupaj, da se ne bi razgubili v veliki gneči; kmalu smo bili postreženi z velikimi vrči pristnega piva, ki nam je v vročini izvrstno zadeglo; daleč v ospredju velikanske dvorane je na odru igrala godba ter nas razživila v prijetni družbi; toda čas je bežal hitro in nas opominjal na odhod; okrepčani z vsemi dobrinami smo se vrnili v naše prenočišče.

Drugega dne zarana nas je vodil Father Godina v Marijino katedralo ter nam razlagal, da uživa ta stolnica tak sloves kot cerkev sv. Štefana na Dunaju ali pa kot katedrala sv. Treh Kraljev v Kelmorajnu; med drugo svetovno vojno je bila močno bombardirana, zato tudi največkrat filmana; zidana je v gotskem slogu ter jo krasita dva 97 m visoka zvonika; v notranjosti ima tri ladje in glavni oltar je posvečen Kronanju Marije Device.

Čez Isar drži več mostov, na katerih se srečujejo ljudje in vozila; na enem takem mostu smo zagledali človeka v čudnih hlačah, ki so bile spodaj široke kot zvon; počasi je mož bingljal in plačal čez most. Rev. Godina je opomnil, da je to noša rokodelcev iz Hamburga. Bližali smo se veliki dvorni cerkvi sv. Mihaela; pred cerkvijo smo srečali gospe v bavarski narodni noši, ki so vzbujale splošno pozornost. Na globokih so imele pentlje in čez ramena so jim viseli široki sviveni trakovi doli do pet — zdele so se nam naravnost krasne ter vse vitke kot jelke; ženski čar ter ženska eleganca ostaneta pri vsej noši izrazita tudi pri trebuastih in ostarelih mamicah, vse to imponirale turistom, ki so jih zamaknjeno opazovali.

Krasna je cerkev sv. Mihaela, vsa polna cerkvenih umetnin in spomenikov; posebno se odlikuje radi groba sv. Kozma in Damijana, ki je pod oltarjem sv. Križa. Sv. Kozma in Damijan sta bila brata-dvojčka ter oba zdravnika, ki sta brezplačno zdravila bolnike ter pridobivala pogane za krščansko vero in prepela mučeniško smrt pod Dioklecijanom (l. 285). Pokopana sta bila najprej v Ciru, potem jih je bizantinski cesar Justinijan dal prenesti v Carigrad (l. 527), ker je na njih priprošnjo čudežno ozdravil ter jima sezidal lepo cerkev, kamor so ljudje romali. Pozneje so iz Carigrada prišla trupla v Rim, kjer ju je papež Benedikt VIII. podaril cesarju Henriku II. v Bamberg, od tod jih je baravski vojvoda Viljem V. dal preseliti v Monakovo v cerkev sv. Mihaela. Katoliška cerkev visoko časti sv. Kozma in Damijana vsak dan v kanonu pri vsaki sv. maši ter ju kliče na pomoč v litanijah Vseh svetnikov; tudi Slovenci ju visoko cenite ter radi romajo na Krko pri Višnji gori, kjer je farna cerkev posvečena tema mučencema.

Od cerkve sv. Mihaela smo hiteli na Marijin trg, ki je glavni trg v Monakovem, in kjer stoji krasna mestna palača z visokim zvonikom; na zvoniku je čudovita astronomična ura, katero smo želeli videti, zato smo se podvizali ter zavzeli najprikladnejši prostor, okrog nas vse polno turistov in radovednežev; točno ob dvanajstih se je ura sprožila, pričelo je zvoniti stotero zvoncev in prikazale so se razne figure in podobe iz bavarske zgodovine; ura ima tako duhovito mehaniko, da so se vsi kar čudili; na tem umotvoru se je videlo, kakšni prosvitljenci in učenjaki so tedaj živeli, ko se je postavljala mestna hiša.

Iz Marijinega trga smo se podali na vrt dvorne pivovarne, kjer je bilo za nas naročeno kosilo s kislim zeljem; na velikanskih krožnikih je bilo poleg zelja še deset prikuh; obedovali smo pod milim nebom z veliko slastjo ter občudovali skrbno negovane rože in cvetlice. Po obedu smo vzeli slovo od Bavarske ter se odpeljali na monakovsko letališče.

Ernest Terpin

BOGOMIR MAGAJNA:

GRANIČARJI

"Ne jokaj, deklica,
ne bodi žalostna —
čez kratkih sedem let
se bova vidla spet."

Pel Zvonimir Miloš, tik preden so ga ustrelili.

Zarja v noči.

Gora Slivnica se je polagoma odevala v prosojne meglice, ki so se neslišno dvigale z jezera, potovale po golih rebreh in obvisele krog vrha, kakor da bi hotele zaustaviti pot žarkom sonca, ki je zahajajo za Nanosom, za veliko mračno senco. Rdečina se je lomila v meglicah, ki so postale hipoma v tej barvi žive, kakor od krvi prepojene. Potem je sonce zašlo. Škrlat v jezeru je ugasnil in kmalu nato je ugasnil rdeči sij nad Slivnico. Le Snežnik in Javorniki so še strmeli vsi rdeči v nebo in še dolgo ni hotela zarja s teh ponosnih vrhov. Potem pa je polagoma polagoma objel mrak tudi nje. Vsa kotlina z jezerom se je pogreznila v temotni molk. Za drugim obzorjem so se tudi mračno risali v nebo Sveti Trije kralji. Vrsnik, Blegaš—tudi Triglav se je še vedno kopal v luči.

Kapetan Boris Mamut in zdravnik Vid Volarič sta jezdila navzdol po pobočju Slivnice drug tik drugega, tako da so se njuna stremena skoraj zadevala. Zdaj pa zdaj sta se živali hoteli spustiti v dir, toda jezdeca sta vselej pritegnila uzde in živali sta z nekakim začudenjem zopet stopali mirno.

"Poglejte, ali bi bilo mogoče to naslikati," je vzkliknil kapetan in pokazal na brezo, ki je samotno rasla vrh grička pred njima in se upogibala v toplem močnem vetru, ki je vel od Planinske gore. "V tem violičastem mraku se ti breza upogne od neke nevidne sile, ki je pritekla iz dalje, zaječi komaj komaj slišno, tisoč peresc zatrepeta na njenih belih vejah. Potem pa pride temna noč in ni nič več videti.

Neko skrivnostno samotno življenje se nato skrije pred teboj. Ali je mogoče to naslikati — namreč vse to, kar sem povedal sedaj?"

"Kdo bi naslikal vseh sto tisoč prečudnih stvari, ki jih najdeš na tem svetu. Neko posebno bitje bi moralo živeti, da bi naslikalo vse. Kdo bi mogel naslikati tisto molčanje vode pred nama, jezera, ki se rodi, pa se zopet utopi v nedostopne in nevidne globine zemlje. Prihaja kar čez noč in odhaja morda kar čez noč. Sedaj je to jezero sinje lepo in samo nebo se koplje v njem, sedaj je jezero žalostno mračno, polno gluhe noči, ali pa ugasne in umre, da se zopet potem rodi. Kdo bi naslikal to?"

"Morda pa je kje tak človek, ali vsaj moral bi biti. Iz te pokrajine rojen, bi moral živeti z njo in biti prav tako lep kot ona. Potem bi morda lahko naslikal pokrajino."

Volarič sedaj ni odgovoril. Njegove oči so široko odprte zastrmele proti Nanosu, katerega že dolgo niso videle tako temnega in ostrega v vseh obrisih kakor v tej večerni uri. Nanos — čudna gora — shajališče in skrivališče, tistih preganjanih, ki so se z mračnim uporom, v katerem ni bilo več dosti upanja, borili za svobodo — in so jih lovci lovili po grebenih kakor zveri, odganjajoč jih potem v kletkah v mesto, v katerem so nato polnili zapore Regina coeli. Temota te gore se je zrcalila v zenicah Vida Volariča in kapetan se je ozrl nanj:

"Zopet sanjarite o domu. Vi ne boste nikdar nehali sanjariti. V vaših očeh je bolečina od dneva do dneva večja in vse bolj živ je v njih spomin na Mileno in na vaš kraški dom. Toda v tej dobi ne pomaga nič drugega kot čakati in delati na tihem, na tihem pripravljati svoja srca in duše. Spremenite žalost v lep spomin, ki naj vas neprestano izpodbuja k novim dnem, ki se vam bodo rodili prej ali slej."

Volarič ni odgovoril. Kapetan je hotel reči še nekaj, toda sedaj sta prijezdila na široko cesto, kapetan se je ozrl še enkrat v Volariča, in ko je videl, da strmi ta še vedno v daljavo, je udaril Gavrana z ostrogami pod trebuh in se pognal v dir. Volaričeva Jasna je veselo zahrskala in se spustila za Gavranom. Veter, ki je sedaj potegnil mimo, je spravil zdravnika v boljšo voljo. Z glasnim smehom je brž ubil težko misel in se prešerno ozrl med dirom nazaj proti jezeru, ki je tonilo v mračno daljo. Snežnik se je pogreznil za obzorje, za obzorje je utonil Nanos, široko Planinsko polje se je razprostrlo pred njima. Zdrevila sta skozi Rakek. Otroci so se vreščaje razkropili s ceste. Truma učiteljic je zamahnila z belimi rokami v pozdrav. Vesele so gledale za njima, ki sta se ozrla s smejočim se obrazom in odzdravila.

Na levi strani so se dvigali hribčki in gore, hribčki in gore, polne temnih širokih gozdov, ki so se razprostirali čez vsa pobočja daleč, daleč mimo Planinske gore po Hrušici — vse tja v dalje mimo Hotedršice čez Vrsnik do samega Blegaša. Hribčki in gore levo od njih onkraj meje. Tu in tam so stali onkraj tujci in niso vedeli, ali bi pozdravili ali ne. Pozdravili so, kakor je veleval ukaz. Tudi kapetan je odzdravljal mrko, kakor je veleval ukaz. Volarič ni odzdravljal. V njegovih očeh se je zalesketalo sovraštvo. Porogljiv, a trpek nasmeh mu je ležal na ustnicah. Ko pa sta srečala patrolo graničarjev, sta se v trenotku ustavila. Zagorele vojaške postave so se na cesti postavile v mirni položaj:

"Pomagaj Bog, junaki," je zaklical kapetan.

"Bog ti pomagaj," so zagrmeli graničarji, da je zaplaval njihov krik čez mejo v same gore. — Oddrevila sta skozi Planino do karavle. Tam se je zopet oglasil krik graničarjev v pozdrav. Tujci so izpod svetilk na cesti zvedavo gledali v trumo velikanov, ki je stala kot pribita pred poveljnikom. Komandir straže je poročal: "Danes nič posebnega. Zajeli smo le gručo ljudi, dva moža, tri žene in enega otroka. Vsi so begunci. Dali smo jim kruha in jih poslali naprej; in nekega mladeniča, ki se je skrival brez jedi po gozdovih. Bil je hudo sestradan."

Kapetan je izpraševal dalje vsakega vojaka posebej, si ogledal red, medtem ko je zdravnik pregledal vojake, če so zdravi. Za bolnega se ni javil nihče. Odšel je k ograji pred karavlo in se zagledal na Mali grad, na sivi stolp vrh grička pred široko jamo, iz katere je šumel Unec, kos slovenske zgodovine — toda on sedaj ni mislil nanjo, spomnil se je drugih dni.

Nekoč je bil še otrok in se je vračal prav po tej široki beli cesti iz Ljubljane domov proti morju. Takrat se je bila začela velika vojska ob Soči in po Krasu in vlaki niso vozili drugega kakor vojake, topove in živino. Tudi po beli cesti se je vlekla neskončna vrsta ljudi — človek za človekom. On je stopal poleg njih po sto kilometrov dolgi cesti. Komaj deset let je imel in je komaj razumel vso strašno zgodbo, ki se je dogajala. Dobro je slišal grmenje topov iz daljave in vedel, da blizu njegovega doma gore vasi, same slovenske vasi. Nič pa ni vedel, ali bo moral z očetom in materjo nazaj po tej beli cesti Bog ve kam, ali ne.

(Dalje prihodnjič)

Metropolitan opera pride zopet v Cleveland

Majhna in očarljiva francoska sopranistka Mirella Freni nastopi prvič v Clevelandu kot Julietta v operi "Romeo in Julija" v petek, 3. maja, zvečer. To je že triinštirideseti vsakoletni nastop Metropolitanske opere v Clevelandskem javnem avditoriju, od 29. aprila do 4. maja. Vstopnice za sedem predstav slavnostnega opernega tedna so sedaj na razpolago pri Northern Ohio Opera Association Box Office, Euclid Lobby, Broadview Savings and Loan Companp, 299 Euclid Ave., Cleveland 44114. Vstopnice stanejo od $2.50 do $13.50 za enokratno vstopnino. Nič davka!

—o—

SLOVENSTVO KOT MEDNARODNI PROBLEM

(Nadaljevanje s 2. strani)

kod se za poletje že napoveduje drugi Vietnam v vzhodnem delu Sredozemlja z oživljenjem vojne med Egiptom in Izraelom, tokrat na strani Egipta že pod vodstvom tisočev sovjetskih strokovnjakov ter pod zaščito sovjetskega brodovja ob obalah Egipta.

Toda spet se dogaja, kot je bilo vedno, ko se je kljub nevihti na obzorju že napovedovala tudi jasnina: hujši od Vietnama v Aziji ali na Sredozemlju je drugi, tihi, notranji Vietnam kakor ga proti imperializmu v Rusiji, Poljski, Češkoslovaški vojskujejo kulturni delavci in akademska mladina. Na idealih velikih glasnikov svobode v preteklih stoletjih (Victor Hugo, Mazini, Gioberti, Silvio Pellico), se dviga svet idej in obramba vrednot, last vse človeške vzajemnosti in sicer na podlagi načel o prvenstvu svobode in spoštovanja človeškega dostojanstva proti nasilju diktature, ki sicer obljublja socialno pravičnost, a pri tem ruši temelje narodov, ko jim odvzema individualnost in jih proglaša za ljudstva; njih "republike" niso narodne enote, ampak samo še zemljepisni pojmi, majniki za oblikovanje brezoblične mase pod peto rdeče diktature nad vsem svetom.

*

To marksistično urejanje sveta se vari na zločinu in krvi. Pravo občestvo, zdrava družina združenih narodov Evrope se ne more ustvarjati po poti razbijanja ali parceliranja. Slovencem nikdo tega ne more in ne sme očitati, zlasti še, ko se cika, da bi se naša slovenska država mogla zgraditi le po takih metodah. Piscu teh vrstic je 2. aprila 1941 dr. Kulovec pred odhodom v Belgrad in ob slovesu iz Ljubljane (čez nekaj dni ga je ubila nemška bomba) dejal: "Srbi niso Jugoslavije ustvarili in Srbi so sedaj Jugoslavijo razbili..." Ko so srbske čete leta 1918 zmagala na Kajmakčalanu, so potem v belgrajskem parlamentu srbski poslanci govorili, kakor da so si tedaj prisostvovali vse, kar je v Jugoslaviji nastalo. Vidovdanska ustava je nesrečno parcelirala državo na pokrajinske oblasti (velike županije), da bi se s tem zakril narodnostni problem in je bila Slovenija parcelirana na dvoje. Oklic diktature v letu 1929 je prinesel novo parcelacijo države po banovinah, ko so bile nove upravne enote poimenovane kar po imenih divizijskih štabov in je Slovenija smela biti Dravska banovina, kjer slovenska zastava ni bila dovoljena in so se iz slovenskih učnih knjig trgali slovenski domovinski teksti in to po uradnih odredbah iz Belgrada, Če je bilo kje razbijanje ali parcelacija, potem je bil njen sedež v Belgradu.

Nova Evropa in z njo novi red v svetu se more rešiti samo s propadom imperializma v sedanjem komunističnem delu sveta. Evropo je doslej držal pokoncu pluralizem v vsem kulturnem in narodnem delu. Pred ogromnim Leviatanom na vzhodu je mnogim strah prepojil vse ude in jim odvzel vero. Nekoč sta bili grška in rimska antika poraženi, a sta ohranili Evropi in človeštvu osnove, še danes veljavne. Kakor takrat, tako se tudi danes uprizarjajo primeri preplašenosti ali oportunizma, češ nasilju ni moč uiti... O duhovnem Vietnamu v komunističnih deželah se malo piše — a je edini porok za rešitev človeštva; ob njem se bo rešil ostali del Evrope, če bo proti skušnjam v letu 1918 in 1945 vsem narodom odprl pot v tako svobodo, kjer si bo moral v lastni državi zgraditi red s talenti, ki so tudi bili dani na takšno pot vsakemu narodu. Različni po vsebini si bodo v polifonični harmoniji ustvarili red, skladen z ideali enake svobode in enake pravice za vse.

Slovenstvo kot mednarodni problem je že dovolj navzoče v tem gibanju in vrenju. Zdrknilo je iz src v konformizem z našim časom in njegovimi "stvaritvami" v svetu rdečega imperializba le med tistimi preplašenimi, ki še vedno gledajo na Hlapca Jerneja, kako pred vrati mogočnikov tega sveto ponižno in potrto s klobukom v roki čaka in trka govoreč: "Ave, ave — morituri — živijo, živijo, umirajoči Slovenci vas pozdravljajo..."

Preplašenci in konformisti niso nikdar oblikovali pravih osnov, ne za svoj narod, ne za človeštvo.

(Glas S.K.A., 20. marca 1968)

—o—

Mao postavil novega armadnega poveljnika

PEIPING, Kit. — Predsednik Mao je končno imenoval rednega glavnega poveljnika vseh rdečih kitajskih armad v osebi generala Huanga Yunga. Kitajske armade so bile od l. 1966 brez stalnega glavnega poveljnika. Mao najbrže ni hotel imenovati nikogar, ker se ni zanesel na nobenega generala, verjetno pod vplivom maršala Lin Piao. Novi glavni poveljnik ni znan kot zagovornik ali varuh znane rdeče garde. Bili so celo časi, ko so ga rdeče garde kar javno napadale, ker je hotel biti zvest svojemu poklicu in se ni hotel vdinjati idejam kulturne revolucije. Nekateri znaki kažejo, da je v dobrih stikih z ministrskim predsednikom Ču-En-lajem.

Imenovanje generala Huanga na vodilno mesto v kitajskih oboroženih silah smatrajo politični opazovalci za korak, ki vodi stran od kulturne revolucije in rdečih gard. Takih znakov se je zadnje čase nabralo kar dosti. Kakšno bodočnost bo dočakal novi glavni poveljnik oboroženih sil, se bo pokazalo šele na jesenskem partijskem kongresu. Takrat bo namreč kitajska javnost zvedela, kakšno mesto je Huang dobil v rdeči kitajski hierarhiji in potem sodila njegovo veljavo v kitajskem komunizmu.

—o—

SEATO razmišlja o Vietnamu

WELLINGTON, N.Z. — Tu so se zbrali člani SEATO na svoj redni letni posvet. Pozvali so Hanoi, naj sprejme ponudbo predsednika ZDA in začne razgovore o končanju vojne v Vietnamu. Ameriški državni tajnik Rusk je dejal: Če Hanoi ne bo odgovoril, je pred nami še veliko hujši boj!

Zunanji minister Južnega Vietnama Tran Van Do je dejal časnikarjem, da utegnejo v Hanoiu smatrati Johnsonov umik iz volivne borbe za posledico svoje zmage v znani "Tet ofenzivi". Tako utegnejo soditi tudi v Južnem Vietnamu. Ministrski predsednik Tajske Kittikachorn je izjavil v Bangkoku, da bodo Združene države izgubile zaupanje, če spremene svojo politiko v Vietnamu. Slično sodbo je izrekel ministrski predsednik Malezije Rahman.

Z Westmorelandom se vrne domov cela vrsta generalov

WASHINGTON, D.C. — V naši armadi je 485 generalov, tretjina med njimi je ali že služila v Vietnamu ali pa še služi. Trenutno se nahaja v Vietnamu precej generalov, ki opravljajo poklicno delo na odgovornih mestih. Praviloma traja njihova služba v Vietnamu 18 mesecev.

Nekaj jih je med njimi, ki služijo že preko te dobe. To so tisti, ki jih general Westmoreland ni hotel poslati domov, ker so si tekom časa nabrali skušnje, ki se ne dajo pridobiti kar čez noč. Med njimi je okoli 16 takih, ki so ostali do sedaj v Vietnamu samo na Westmorelandovo prošnjo. Westmoreland bo sedaj šel, generali se bodo pa potrudili, da gredo kmalu za njim.

Novi poveljnik bo torej imel tudi skrb, kako in kje naj nabere generale, ki jih bo smatral za pravo pomoč na določenih mestih. Seveda ne bo šlo vseh 16 generalov kar naenkrat. Zapustili bodo svoja mesta, kakor hitro se tam pojavijo nasledniki.

—o—

Narodna obramba povečala naročila pušk M16

WASHINGTON, D.C. — Naše čete v Južnem Vietnamu imajo sedaj 160,000 pušk M16 na razpolago. Ker ta vrsta puške nima samo zagovornikov, ampak tudi kritike, so vsi mislili, da jih armada ne bo več naročala. Pa je sedaj dala še dvema tovarnama naročila zanje.

Rabiti jih namreč hoče pri oboroževanju saigonskih čet; teh je sedaj okoli 315,000, novi nabori in vpoklici bodo pa dali še 135,000 mož. Vsem tem mora naša narodna obramba preskrbeti orožje, med njimi tudi puške. Puška je zato pripravna za vietnamske vojake, ker je primerno lahka, tehta namreč le 6 funtov, dočim so standarne ameriške puške vse težje, včasih tudi po par funtov.

—o—

Bombni atentat na Titov konzulat v Gradcu

GRADEC, Avstr. — Devet dni po neuspelem atentatu na jugoslovanski generalni konzulat v Celovcu so neznani storilci izvršili bombni atentat na jugoslovanski generalni konzulat v Gradcu. Tempirana bomba je v nedeljo zgodaj zjutraj eksplodirala v razdalji 60 metrov za garažo, ki stoji ob poslopju konzulata.

Eksplozija je poškodovala devet šip konzulata, garažo in avtomobil generalnega konzula, tudi na sosednjih hišah je nastala škoda. Atentat ni k sreči zahteval nobenih človeških žrtev niti ni bilo ranjenih. Sodijo, da so storilci isti, ki so pripravili atentat na konzulat v Celovcu.

—o—

Možje so šli

Vsakdanjost se je spet vrnila v južnoitalijansko mesto San Giovani in Fiore, ki šteje kakih 20,000 prebivalcev. Za žene, otroke in starce se je začelo dolgo čakanje, zakaj skoraj vsi za delo sposobni moški — okoli 8000 — so po nekajtedenskem novoletnem dopustu odpotovali na delovna mesta v severni Italiji, Švici, Franciji in Nemčiji.

V teh tednih se je mesto San Giovanni v Kalabriji spet močno spremenilo: zvrstilo se je nad sto porok, ljudje so proslavljali obletnice in druge družinske praznike, seveda pa so tudi veliko nakupovali. Zdi se, da je mesto ob vznožju 'Mrtve ženske' (gore Femminamorta) začasno pozabilo na vsakdanje skrbi.

Že od nekdaj je tako. Mesto z okolico nima dovolj delovnih mest. Zdaj jemlje čedalje več mož tudi žene s seboj na tuje. Babica Baifors Oliviero, ki dela v tem poklicu že 35 let, ve iz izkušenj, da ima septembra največ dela. Lani se je rodilo v tem kalabrijskem mestu okoli 400 otrok, med njimi precej nad 90 odstotkov v septembru.

—o—

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Ženske dobijo delo

Delo za žensko

Iščemo žensko za lahko hišno čiščenje na vzhodni strani. Kličite 881-0089.

(69)

Iščemo snažilko

Moderno poslopje v mestu išče snažilko uradov. Oglasite se pri Frances Gross, 666 Euclid Bldg. Lobby, ob 4.15 pop., od ponedeljka do petka. (71)

Moški dobijo delo

Iščemo delavca

Starejši moški dobi delno ali polno zaposlitev za pospravljanje in urejevanje v trgovini. Lahko delo. Kličite 881-0089.

(68)

MALI OGLASI

V najem

Starejši ženi se odda trisobno stanovanje s kopalnico, na 1060 E. 61 St. —(69)

V najem

3-sobno stanovanje zgoraj, s kopalnico, toploto in vročo vodo. Tudi garaža na razpolago. Na E. 66 St. od St. Clair Ave. Tel. 431-9183. (67)

Stanovanje oddajo

Na novo prepleskano 5-sobno stanovanje z garažo oddajo na 1067 E. 69 St. —(67)

Iščejo stanovanje

Zaposlena dvojica išče 3 ali 4 sobe v Collinwoodu, ali v Grovewood okolici. Kličite 681-6506.

(69)

Naprodaj v Willowick

pet sobna starejša hiša, velike sobe, formalna jedilna soba, 10 x 20 čevljev kuhinja, ena spalna soba spodaj, 80 čevljev gozdni lot; Se lahko razdeli. Cena $19,900 ampak dajte ponudbo za hitro prodajo. Za pojasnila kličite Slovenko.

FLORENCE ROME REALTY
486-2747

1,3,5 apr)

Ženitna ponudba

Slovenka srednjih let, dobro situirana in izobražena, ki je na obisku v Ameriki, želi spoznati nevezanega moškega srednjih let. Interesenti naj pošljejo ponudbo na Ameriško Domovino pod značko "Pomlad". Slika zaželjena. (69)

Lastnik prodaja

večjo enodružinsko hišo s praznim trgovskim prostorom. Zaradi zapuščine. Oglasite se osebno na 6315 Glass Avenue, po 5. uri popoldne. (69)

RUSKI OBRAZI — Na razstavi "50 let Sovjetske zveze" v Muenchenu na Nemškem je bila razstavljena tudi cela vrsta fotografij Rusov in Rusinj, mladih in starih, posnetih v zadnjih 50 letih. Tu vidimo del teh obrazov.

IVAN TAVČAR:

V ZALI

"Že umira!" je vzdihnila, "in njega duša se že seli na oni svet, ker bi sicer ne vedel, da prihajajo hlapci. Moj Bog, že umira!"

Strahoma stopi zopet v hišo. Mirno leži kanonik na postelji, a njega obraz že kaže tiste čudne poteze, ki se prikazujejo kot oznanjevalke smrti nekaj časa pred usodnim zadnjim trenutkom.

"Ali si jih ugledala?" jo vpraša.

"Po stezi proti Lučinam gredo, vendar tako hitro jih še ne bode!"

"In pse imajo s sabo, moje belo pisane lovske pse?"

"Tudi te imajo s sabo!"

"Oj, še enkrat mi daj, ljubi Bog, da jih začujem, goneče po zelenem logu, in da tudi zaslišim zategle glasove iz zavitega lovskega roga!"

Nato še izpregovori: "Sedi k meni, Katarina! Danes mi je tako dobro in bolečine so mi odlegle! Vsemu svetu odpuščam ir. tudi to ti od p u š č a m, dasi nečeš spokoriti zakrknjenega srca. Sedi k postelji in podaj mi roko, da mi tudi ti odpuščaš, če te je morda užalila trda moja beseda!"

Prinesla je stol in sedla tik postelje. Izpod odeje dvigne kanonik roko: drobna je kakor suha vejica na jesenskem drevesu. Dekle bi se najrajši razjokalo, ko je ugledalo to roko.

"Podaj mi roko," povzame bolnik iznova, "da mi odpuščaš, kakor odpuščam jaz tebi! Ne jokaj se! Danes mi je odleglo in tako lahko se mi čuti telo, da bi kar odplul ž njim pod visoko nebo pred prestol svojega in tvojega Boga. In moje srce je danes prizanesljivo in nikomur ne želi zla, ni očetu ni tvojim bratom, ki so me hoteli umoriti. Nečem jih izdati in sodbo prepuščam našemu Jezusu, ki je umrl tako za pravovernike kakor za krivoverce. Saj smo z evangeličani tudi mi ravnali trdo, dostikrat pretrdo, zakaj trdosti in krutosti ni učil naš Odrešenik. Torej odpuščam tvojim in le želim, da bi jih dohitela božja milost na poti življenja!"

Rahlo je položil svojo roko na njeno in, ko se je dekle ihte sklonilo k njemu, začuti Amand, kako mu padajo nje gorke solze po prstih.

"Ali v vaši hiši," je nadaljeval, "vendar ne morem ostati. Izprašal sem vest in ta mi pravi, da moram oditi, če naj ostanem zvest oltarju, ki sem se mu posvetil."

"Saj vam ne bodo več stregli po življenju! In sedaj ne prebijete dolge te poti, tako slabotni! Pri nas se vam nič ne zgodi in grajske hlapce si lahko obdržite za stražo!"

"Ni mi za življenje," ji odgovori on zamolklo, "ker vem, da me varuje božja roka."

"In zakaj nečete ostati?" vpraša Katarina in nehote zardi, da je kakor roža cvetoča.

"Morda sem že grešil in, ker ni izpovednika, zakaj bi se ne izpovedal tebi? Greši se v dejanjih, toda še mnogo več se greši v mislih. In tako sem grešil tudi jaz, najsi sem brez moči ležal na tem ležišču. Meso je bilo slabo, ali duh je bil še slabši."

Umolknil je in tudi dekle se ni upalo izpregovoriti.

"Prav ni bilo," je pričel zopet, "ali grešila si nezavedno, ko si v pretekli noči pritiskala svoje lice k mojemu obrazu. In čutilo se mi je tvoje lice kakor voljan in mehak žamet in pregrešen ogenj mi je prepregel dušo in premagala me je moč satanova, ki nam, božjim služabnikom, neprestano nastavlja mreže svoje. Ko ste me iz mraza prenesli v izbo, tedaj sem hitro zaspal in imel čudne sanje. Prišel je pome angel božji in me vzel v visočino, iz katere sem gledal globoko podse na veličastno cerkev svetega Petra in na starodavno mesto, ki je okoli nje. Na migljaj angelov se odpre kupola božjega hrama in jaz ugledam na rdečem prestolu rimskega papeža in kardinali v rdečih oblekah ga obkrožajo. In sveče gore pri oltarjih in služijo se svete maše. V višini sem bil, ali vendar sem lahko opazil vsako črtico na obrazih. Resnega obraza je bil sveti oče in resne obraze so kazali tudi njega kardinali. Pred rimskim papežem sem videl klečečega mladega človeka in proseče je dvigal roke proti prestolu, kjer je sedel Cerkve poglavar in kazal s svojim vedenjem, da mu ni všeč prošnja mladeničeva. 'Česa prosi?' vprašam svojega spremljevalca. Odgovoril mi je: 'Načelnika svete Cerkve, ki je prav sedaj v tolikih stiskah, prosi, da bi mu dovolil vzeti žensko v zakon.' In vprašal sem: 'Zakaj se mu to ne dovoli?' Tedaj mi je že težko postajalo srce in, ko sem vprašal angela, zakaj se prosilcu prošnja ne usliši, se nisem upal pogledati njega zornega nebeškega obličja. — 'Kako naj se mu dovoli, ko je prošnjik pomaziljen z oljem Gospodovim in je že sklenil zakon s sveto Cerkvijo!' — Utripalo mi je srce, da sem menil zdajci umreti, ko sem začul ta odgovor angelov. 'Kdo je?' vprašam še; 'dolgi rumeni lasje mu prikrivajo obraz, da ga ne morem spoznati, tega brezvestnega duhovnika, dasi mi je znana njega podoba in dasi sem ga moral že kje videti!' — 'Videl si ga že,' odgovori angel, 'ali spustiva se niže, da spoznaš tistega, ki v teh bridkih časih hoče pohujšanje dajati v Cerkvi sami.' — Plula sva nizdol in obstala tikoma nad cerkvijo svetega Petra. Na rdečem prestolu je še vedno sedel sveti oče in obkrožali so ga njegovi rdeči kardinali. Pobožna množica je polnila sveti prostor in sveče so gorele pri oltarjih in svete maše so se opravljale. Pred rimskim papežem pa je klečal mladi duhovnik in prosil, da bi se mu dovolilo vzeti žensko v zakon. In ko je dvignil obraz proti poglavarju svete Cerkve, sem spoznal ta obraz. Ugledal sem kanonika Amanda, kako je prosil rimskega papeža, da bi mu privolil skleniti zvezo, ki je prepovedana služabnikom Gospodovim! Obšla me je tolika groza, da sem se zdajci zbudil. Vidiš, to so bile moje sanje!"

V njej pa je skipelo luteranstvo in odločno mu je odgovorila: "Te sanje niso bile od Boga, temveč od peklenskega zmaja! Nikjer v Pismu ne stoji, da bi si ne smel služabnik božji poiskati družice, kakor jo je Bog dal tudi Adamu v raju. Vsaj tako so govorili tisti, ki so učeni in poznajo sveto pismo od prve do zadnje besede!"

"Krivoverstvo govori iz tebe," deje kanonik, "toda govorila bi drugače, da zajemaš iz čistega in neskaljenega vira prave vere. O moj Bog, krivoverstvo še globoko tiči v tebi, zato govoriš tako!"

"Pripovedovali so mi tudi,"— deklica se ni hotela vdati brez upora — "dostikrat so mi pripovedali, da so se duhovniki v prvih časih krščanstva tudi ženili. In sodil bi človek, da je bilo tedaj ustno sporočilo svete vere bolj živo nego sedaj, ko malone že vsak človek uči svojo vero. Ali takrat so se duhovniki ženili in tudi rimski papež jim tega ni branil."

"Ti nosiš satana na jeziku, deklina!" se razljuti kanonik, "in drugega ti nečem odgovarjati nego: mulier taceat in ecclesia! To pa se pravi po naše: ženska molči v cerkvi! Ali s tabo se ne prepiram več — pot mi je določena! Na stezi sem, ki drži do pregrehe. In prosil sem Boga, naj mi pokaže vidno znamenje in naj mi na vse zgodaj pošlje moje hlapce, da me odneso iz tega kraja. Zgodilo se je tako in sam Bog je preprečil, da ne pride v nevarnost moja duša. Bila bi mi pač najbridkejša usoda, da bi sz earadi krivoverne ženske pogubilo večno moje zveličanje!"

Zadnje besede je govoril sam sebi, malone šepetaje. Vendar jih je začula Katarina in vsa kri ji je zavrela k srcu, ki ji je takrat trepetalo v velikih mukah.

(Dalje prihodnjič)

PLANINCI — Kitajski mladinski zbor na Formozi vežba svoje člane posebno trdo v vzpenjanju in plezanju v gorah. Slika kaže skupino mladih fantov pri vežbanju.

CHICAGO, ILL.

FEMALE HELP

DISHWASHER & KITCHEN HELPER
in Nursing Home, Geneva, Ill. Salary, room & board. Phone collect. Roy Baum. 232-4071.
(68)

HOUSEHOLD HELP

HOUSEKEEPER
Clean and cook for 2 in 4 room apartment. Monday-Friday, 9-5; $60 week. Southwest side.
GA 5-0403
(70)

BUSINESS OPPORTUNITY

TAILORING, CLEANING, REPAIRING — MEN'S SHOP
By owner. Well established 25 yrs. Low overhead. Northwest location. Air conditioned. Call after Weds.
IR 8-4858
(68)

TAVERN BY OWNER
Upstairs living quarters. Well established business. 1 acre of land.
426-5907
(70)

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

CHIEF INDUSTRIAL ENGINEER
MINIMUM OF 5 YEARS EXPERIENCE
DEGREE NOT NEEDED.
Good opportunity for right man. Good starting salary with a 90 day pay review. — Excellent advancement opportunity for good man. Paid Blue Cross - Blue Shield, holidays and vacations.
Apply to Personnel Dept. or phone for appointment.
CHICAGO HARDWARE FOUNDRY CO.
2500 W. Commonwealth Ave.
No. Chicago, Ill.
Phone 689-3770.
(69)

REAL ESTATE FOR SALE

PALOS HEIGHTS BY OWNER
7 rm. Colonial. 3 bdrm., 2 baths, Mod. kitch. & fam. rm. beamed & panld. Kitch. w-blt-ins. 2 car gar. Nr. everything. Xtra lge. lndscpd. lot, pool, patio. Low $30's.
GI 8-7188 (67)

LINDENHURST BY OWNER
7 room tri-level. Central Air-conditioned. 3 bedrooms, modern bath & kitchen. Large corner lot. 2½ car garage. Lake area. $27,900.
EL 6-7509
(67)

SUMMER HOME ON 1 ACRE
By owner. 100' frontage — Lake Marie — Antioch. High land. No flooding. Beautiful trees, Roomy home. Exc. cond. plus newly remodeled apt. over gar. Priced in upper 20's. Phone BR 4-5552 for appt. to see! (70)

FEMALE HELP

WORK IN COMANCHE, TEXAS,
a climate that is warm and pleasing
OPENINGS FOR R. N.'S
Good working conditions and benefits. Salary open.
Write, Wire or Call Carolyn Smith, Administrator
Comanche Hospital, Inc.
200 E. Grand, CoManche, Texas
(817) 356-2515
(67)

Brez šale.
Imate 10 dodatnih dni za hranjenje v aprilu.
Vložite do 10. aprila.
Pridobite si obresti od 1. aprila.

Cleveland Trust

Member F.D.I.C.

Antična banka iz George Gund kolekcije

SEE THINGS IN A NEW LIGHT
hear:
James C. Davis, Thomas J. Friel
Bert Griffin, Nicholas Bucur
DISCUSS: Law Day and its Significance
on
STUDIO 13
Thursdays 10 PM-Midnight
WERE 13
host:
Pete Franklin

Romanje ameriških Slovencev v letu 1968

Pridružite se skupini romarjev, ki jo vodi Rev. ODILO HAJNŠEK OFM. Obiskali bomo FATIMO, LURD, RIM, VIŠARJE in druga znana božja pota v Evropi, videli pa tudi BENETKE, CELOVEC, LJUBLJANO in več drugih zanimivih mest. SPREJEM PRI SV. OČETU BO GOTOVO ZA VSAKOGAR ENO NAJBOLJ ZNAMENITIH DOŽIVETIJ. V Rimu bomo ogledovali svete kraje in zgodovinske zanimivosti 5 dni. ODHOD IZ NEW YORK-a z JET LETALOM DNE 5. JUNIJA 1968.

Voznina tja in nazaj z vključenimi vsemi stroški potovanja je $585
Potovanje ureja potniška pisarna, ki se ji prijavite:

KOLLANDER WORLD TRAVEL
6419 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103 Phone: 451-4148
589 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119 Phone: 531-1082

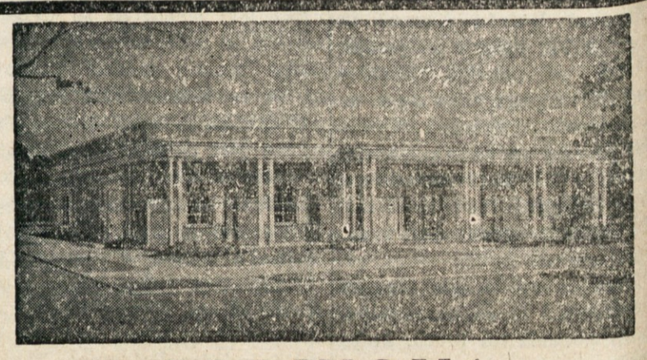

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

17002 Lake Shore Blvd. KEnmore 1-6300 — **1053 East 62nd Street** HEnderson 1-2088
Grdina trgovina s pohištvom — 15301 Waterloo Road KEnmore 1-1235
GRDINA — Funeral Directors — Furniture Dealers

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov: .....

.....

Moj novi naslov: .....

.....

MOJE IME: .....

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

PO VZORU RAJČICE? — Ptica rajčica ima na glavi čop, ki ga lahko vrti, dviga in spušča. Nečemu takemu je podobna tale frizura, ki jo je pokazal modni salon Filippo v Rimu na Laškem.